

SMÅFÖRETAGARE HAR SVÅRT ATT HITTA PERSONAL

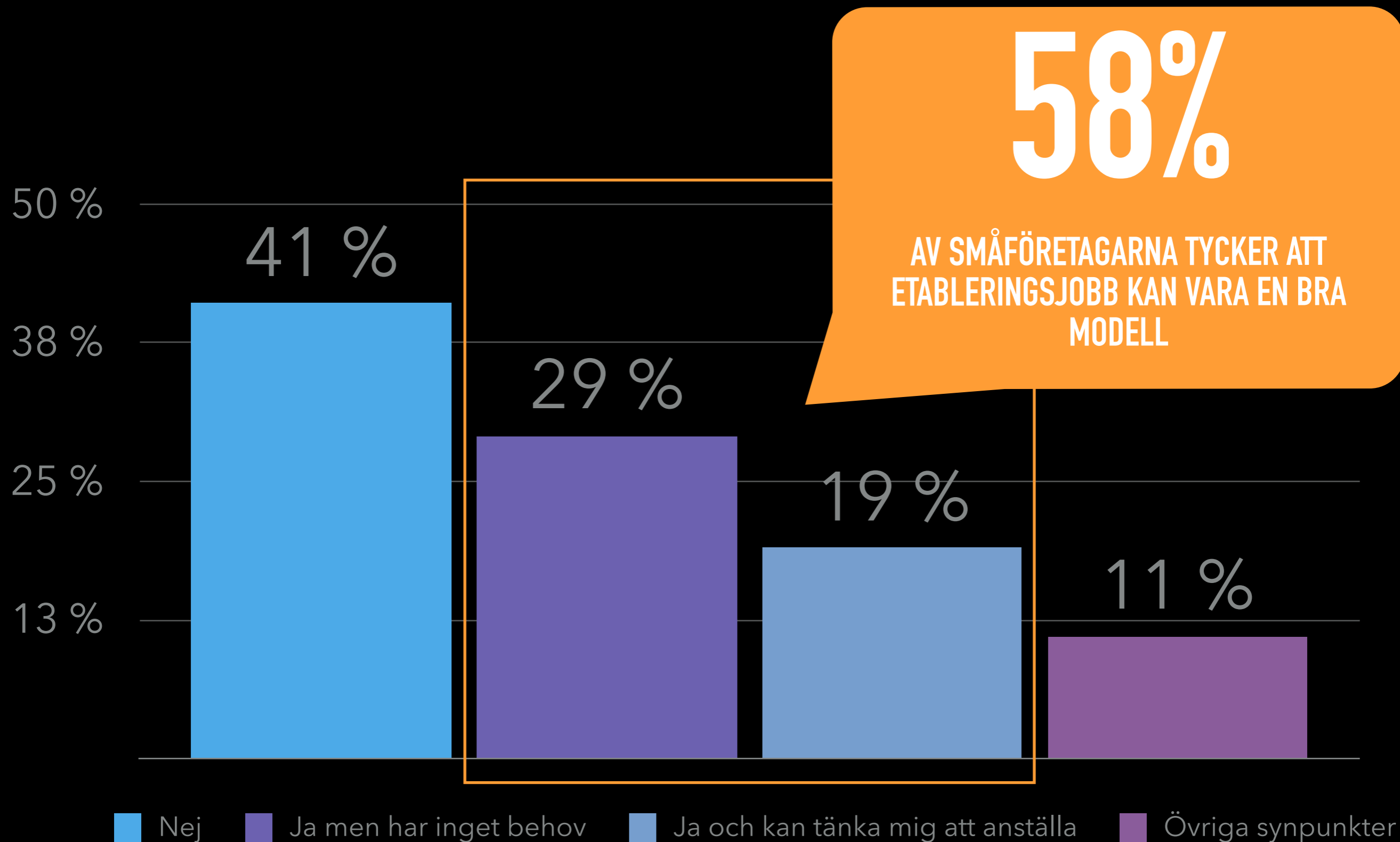

SMÅFÖRETAGARE HAR SVÅRT ATT HITTA PERSONAL

Företagarförbundet Fria Företagare genomförde under december en undersökning bland medlemmarna om personalrekrytering och kompetensförsörjning.

Slutsatserna är att småföretagare föredrar modellen med inträdesjobb före etableringsjobb för att få unga in på arbetsmarknaden. Likaså önskar man en utbyggd lärlingsutbildning på arbetsplatserna där svenska språket både för unga och nyanlända måste stärkas avsevärt. Jämte detta så måste regeringen ta ett omtag på turordningsreglerna och prioritera kompetens i mycket högre utsträckning i förhållande till anställningstid.

Etableringsjobb - Anser du att detta är ett bra förslag och skulle du kunna tänka dig att anställa enligt denna modell i ditt företag?

ETABLERINGSJOB

"Men herregud hur kan det vara rättvist?! Småföretagarna på bygden kanske har ännu svårare att hitta sådan arbetskraft, kommer bli sjukt orättvis konkurrens. Hur ska jag som går enligt byggnadsavtal som betalar 30900kr till mina anställda. Säg mig hur jag ska kunna konkurrera mot någon som betalar 8000kr för sina anställda?! Han kan alltså ha 11 personer till samma pris som jag har 3 personer?!"

"Vad händer med en nyexaminerad student? som varken är långtidsarbetslös eller nyanländ?"

"Som arbetsgivare skulle jag aldrig anställa en långtidsarbetslös eller utbildad nyanländ framför en som är etablerad på arbetsmarknaden om jag ändå skall betala samma lön. För nyanlända måste etableringsjobb vara det i särklass bästa sättet att komma ut på arbetsmarknaden, lära sig svenska och integreras i det svenska samhället."

"En fri marknad är alltid bäst. Fackets kollektivavtal är problemet."

"Kommer att missbrukas. Personer med bra utbildning kommer att diskrimineras. Låter som att politikerna köper bra statistik inför valet med skattebetalarnas pengar. Företagen saknar idag motiverad och välutbildad arbetskraft, förslaget bör slängas i papperskorgen."

"Det finns ingen riktigt röd linje i detta förslag då vi jobbar mot kommuner, och kommunerna kräver svenska i tal och skrift i sina upphandlingar. Så mot kommuner kan inte nyanlända arbeta."

"Bättre att sänka skatten för småföretagare, så kan vi anställa själva utan att staten ska vara med och peta i detaljer och krångliga regelverk som kostar byråkratiska pengar."

"Så mycket har inte jag som företagare i lön efter skatt."

"Att anställa överlag bör göras lättare utan riktade bidrag för att skapa riktiga jobb och undvika undanträngning av kvalificerad arbetskraft till förmån för bidragsfinansierad."

"Jag har haft en nyanländ på etableringsstöd enligt gamla modellen i två år, och han har nu varit anställd hos oss i snart 4 år. Jag hade inte anställt honom utan stödet då det tar tid, (kostar pengar), att lära personen vårt sätt att arbeta, bättra på språk, etc"

"Det måste till att språket fungerar i tal och hyfsat i skrift"

"Vart tar alla andra arbetslösa vägen i resonemanget ? Hur ska vi få in skattepengar genom att det ska vara skattefritt. Varför är det bara vissa som slipper betala skatt ? Då förutsätter jag att vi som betalar skatt får skattelindring. Lika för alla, eller?"

Förslaget är bra om det omfattar ALLA företag dvs även de utan kollektivavtal."

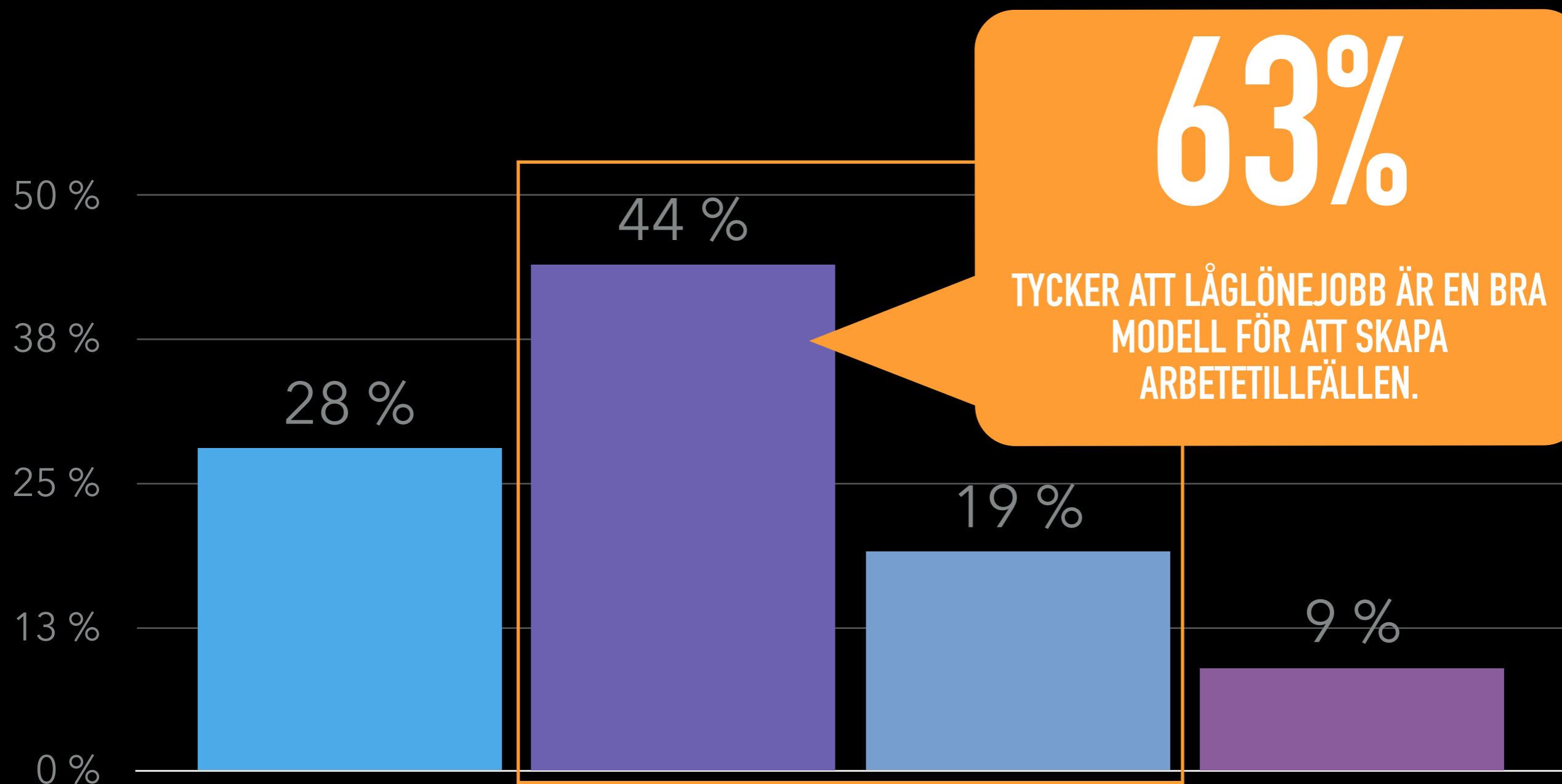
"Snedvrider konkurrensen nåt så in ihelvete mycket, uselt förslag"

"Subventioner ger ofta missbruk. Ta bort sjuklöneansvar för företag med färre än 10 anställda."

"Ett hån mot pensionärer och sjuka som ska leva på mindre, trots att de betalat skatt i hela sitt liv."

"Sänk arbetsgivaravgiften istället."

Inträdesjobb - Anser du som småföretagare att detta är ett bra förslag och skulle du kunna anställa personer på låglönejobb i ditt företag?

- Nej jag tycker inte vi skall skapa låglönejobb
- Jag tycker att låglönejobb är en bra modell, men har inget behov att anställa
- Jag tycker låglönejobb är bra och kan tänka mig att anställa
- Övriga synpunkter

INTRÄDESJOB

"Tveksam till så lång tid som tre år. Kan också vara svårt att få tiden att passa både studier och arbete."

"Felet här är att det finns för många unga mellan 20-23 år som inte har jobb vilket gör att ålder till 23 år är för låg måste vara högre"

"Alla typer av arbete är bättre än att leva på bidrag."

"Ta bort Arbetsgivaravgiften så ska Ni se att det blir fart på anställningar"

"Låglönearbetare importerar Sverige redan från Baltikum genom bemannings-företag och det verkar ju vara helt ok att dom arbetar för lägre lön utan att politiker blandat sej i."

"Lönen ska sättas efter kompetens, Jag har en snickarlärling som bara har monterat fönster under lärlingstiden, nu när han går över till fullbetald 190:-/tim, så kan han max 25% av företagets åtagande, men facket kräver den lönen."

"Så länge det inte skiljer mellan svenskar och invandrare så ok."

"Då kan jag ligga lite högre i bemanning än vad jag gör nu och samtidigt bidra till att säkra arbetskraft i framtiden."

"Väldigt bra förslag. Särskilt med tanke på många nyanlända som skulle kunna få en skjuts in i arbetslivet kanske fortare och samtidigt lära sig språket. Att istället för socialbidrag få en lägre lön men som person känna att man samtidigt bidrar med något och känner sig av värde - ej avhumaniserad. det är alldeles för enkelt idag i Sverige att få en massa bidrag och det utan att ha lyft ett finger i nya landet - rentav kanske man också blir kvar i bidragsberoendet då man inte har fått verktyg att ta sig in och fått "offerkoftan" på utav Sveriges regering som tycker sååå synd om allt och alla som kommer hit - då även de från icke krigsdrabbade länder. SLUTA MED DET LÅT MÄNNISKORNA FÅ ETT MÄNNISKOVÄRDE!!"

"Kalla det i stället lärling... för det är ju vad det är. Gör om detta till en studieform och ersätt arbetsgivaren för den utbildning som levereras."

"Enkla låglönejobb är det ändå som kan få många nyanlända i arbete. Leta i deras hemländer efter funktioner, arbeten som kan ligga till grund för nya företag i sverige. Gällande unga generellt så gäller det att öka kvalitet i skolan och ha mer utbildningar kopplade till arbetsmarknadens krav. Stryp tillgången på utbildningar som leder ungdomar på icke-efterfrågade branscher."

"Med tanke på att en person utan fullständig utbildning kanske inte är fullt utbildad för att klara jobbet kommer man kanske att behöva extra handledning, som kostar företaget pengar. Att då, under en begränsad tid, medan upplärning pågår, och vederbörande ges möjlighet att komplettera sin utbildning tror jag detta kan vara en bra lösning."

"För vår del är det helt gallet att unga har i stort sett samma ingångslön som dom som varit på arbetsmarknaden under väldigt många år. Vi väljer alltid någon som varit på arbetsmarknaden en längre tid då kostnaden är den samma"

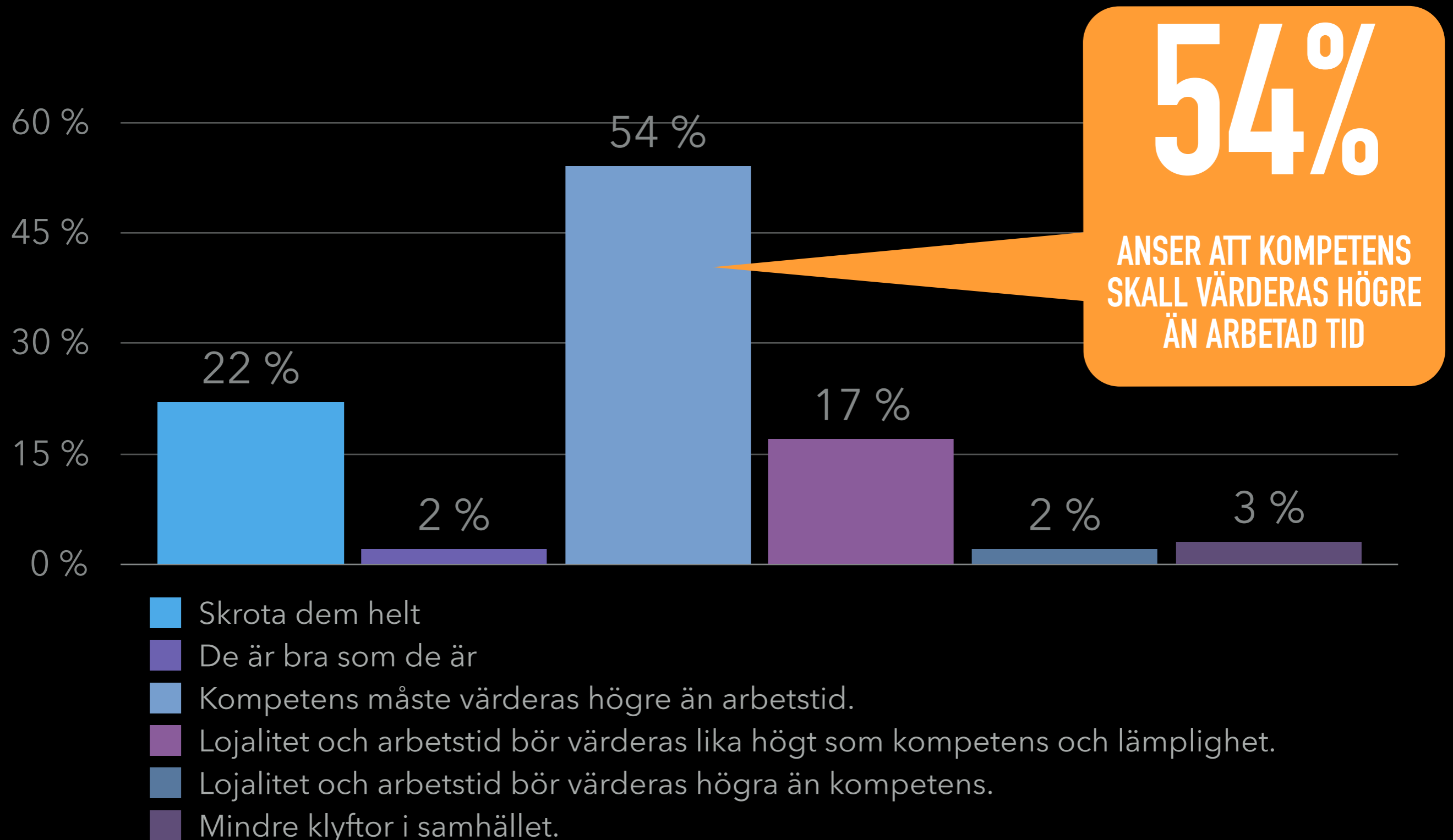
"vår bransch kräver ytterst kompetent personal som är mycket duktiga på att uttrycka sig på svenska. Då faller både invandrare och unga bort. Återigen - är villig att pröva"

"Lägre ingångslön kan funka bra med tanke på att kan ta något år innan man kan räkna med någon prestation"

"Vi har ganska höga löner i Sverige och det är en bra lösning att under en kortare tid få möjlighet att lära sig ett jobb, komma in i rutiner etc. med något lägre lön. Anställningsbarheten för personen borde rimligen öka avsevärt efter dessa tre år."

"Jag tycker att det kan vara ett bra förslag men inte så lång period. Jag tycker att det bör vara lägre arbetsgivaravgift också"

Turordningsregler - Även turordningsreglerna påverkar småföretagares villighet att våga anställa. Om du fick bestämma hur turordningsreglerna skulle förändras, vad skulle du prioritera?

TURORDNINGSREGLER

"Det system som gäller för företag upp till 10 anställda med 2 möjliga undantag borde vara linjärt för alla storlekar dvs. 20 % möjliga undantag. i övrigt turordningsregler och icke dispositiv som den var skapad. En styggelse att facket skall förhandla för och emot sina betalande medlemmar. Hur skulle du känna om du

var kvar på anställningslistan men blev bortförhandlad av dina egna representanter? Självförtroende?"

"Det är arbetsgivarens ansvar att anställda kompetensutvecklas i den utsträckning som företaget utvecklas och behov förändras"

"Sist in, först ut" kan vara rena dödsstöten för mindre företag som måste hänga med i datautvecklingen. Det är ofta de sist anställda som sitter med nödvändig kompetens."

"Det är vansinnigt och se till anställningstiden, det kan dränera ett företag helt all kompetens kan försvinna i ett nafs."

"Flexicurity är modellen. Gör det lätt att både bli av med jobbet och få ett nytt. Den inlåsning vi har idag ger en oerhört trög omsättning på arbetsmarknaden och ingen arbetsgivare vågar chansa på en anställning... Det blir för dyrt om det blir fel. Individer måste ta ett större ansvar för att förbli

"anställningsbara" - dvs ständigt utveckla sin kompetens i takt med att kraven förändras.... Har man inget intresse av det så kan man inte "hänga kvar" på en arbetsplats"

"Turordningsreglerna skall bibehållas i stora företag men kompetens måste ha stor betydelse i små företag som annars kan stå eller falla med att fel personer måste gå vid nödvändiga minskningar av personalen."

"Turordningsreglerna kanske kan tas bort som lagstiftning och istället kan de läggas in i kollektivavtalen för de branscher där arbetsgivare och fack tycker att detta är en fungerande modell. Bolag utan kollektivavtal eller bolag som får ett kollektivavtal utan turordningsreglerna borde få fatta beslut själva om vilka som ska stanna kvar."

"Man skall som arbetsgivare kunna säga upp en anställd, men det skall vara fastställt hur många månadslöner det skall kosta, ex. 6 månadslöner om man varit anställd mer än 2 år"

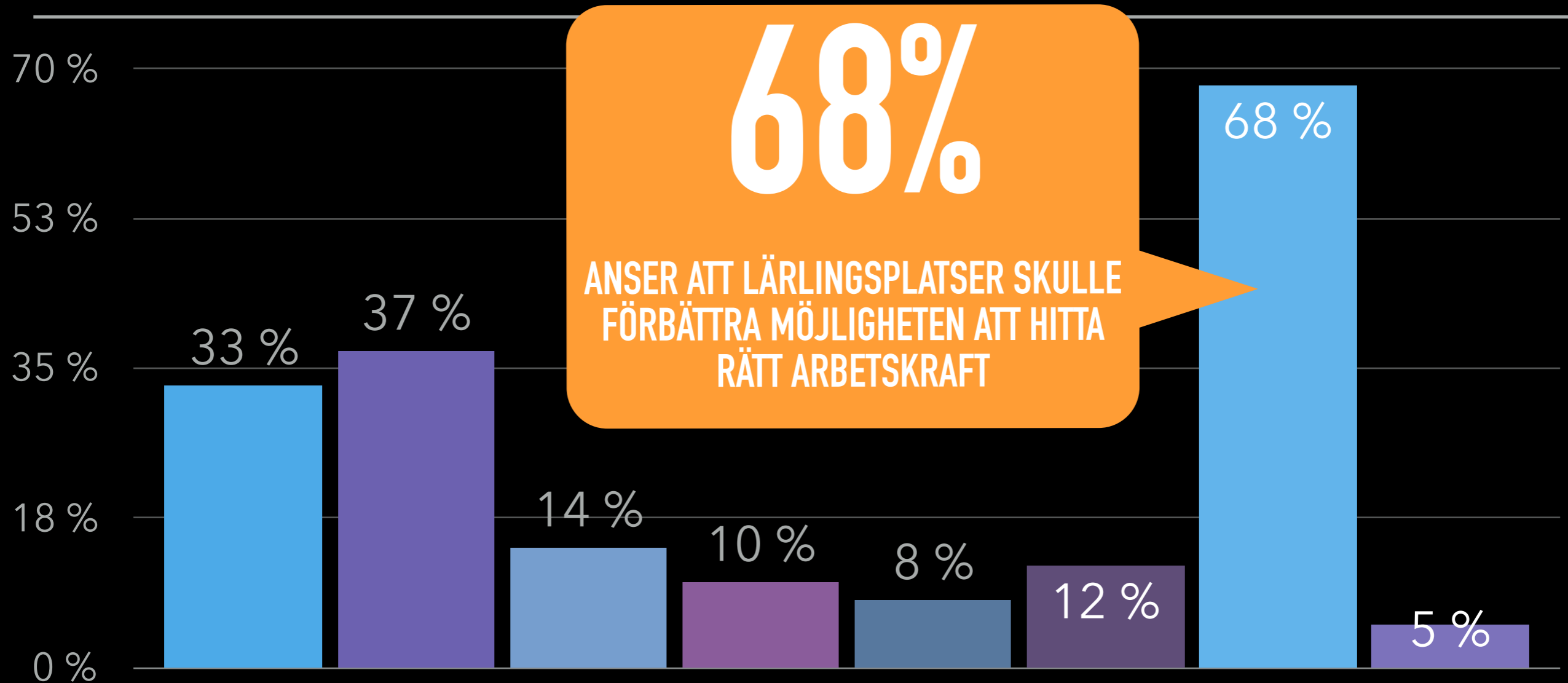
"Social kompetens måste också vägas in. En kompetent skithög kan vara en belastning i en grupp"

"Vi kan inte ta bort "sist in först ut", Det handlar inte om att optimera personalstyrkan till varje pris, utan att ha respekt för individer som lagt många år av sitt liv för ett företag. Däremot kunde man ha lättare att avskeda folk som inte sköter sitt jobb."

"Skrota dom helt för företagare under 10 anställda"

Kompetens och utbildning - Vad anser du skulle förbättra möjligheten att hitta rätt arbetskraft?

68%
ANSER ATT LÄRLINGSPLATSER SKULLE FÖRBÄTTA MÖJLIGHETEN ATT HITTA RÄTT ARBETSKRAFT

- Mer yrkesutbildningar
- Låt småföretagen vara med och påverka yrkesutbildningen.
- Webbsida där man enkelt kan hitta arbetssökande.
- Hjälp med matchning av kandidater och jobb.
- Nej, jag kommer säga upp den för både mig och mina anställda.
- Lägre kostnader för rekrytering via bemanningsföretag
- Möjlighet till lärlingsutbildningar på arbetsplatser.
- Andra idéer

KOMPETENS OCH UTBILDNING

"Lärlingsutbildningar med successivt ökande lön som korresponderar till förvärvade kunskaper om det aktuella arbetet är den allra bästa lösningen. Jämför med Tyskland mfl"

"Se över lärlingssystemet. Man lär sig bäst när man är ute i arbetslivet. Ge företag bidrag för att anställa en lärling. Satsa på Yrkeshögskolan och kortare utbildningar varvat med praktik."

"Lärlingssystem med låga kostnader är det enda som fungerar men då kommer folk in i arbete över tid."

"Webbsida är en idé . Bättre matchning från AF en annan"

"Sänkta krav på arbetsgivaren vid sjukdom, föräldraledighet mm. I dagsläget är det alldeles för krångligt och dyrt att anställa. Mindre krångel och mindre sociala kostnadsansvar."

"Förläng provanställning till minst ett år."

"Staten ska bekosta lärlingsutbildningar, det är för dyrt för små företag att bekosta lärlingar, idag måste alla producera 100% och ingen kund är villig betala för en lärling, så även om man vill ta emot en lärling så har man inte råd,"

"En förutsättning är att de nyanlända kan tala och skriva begriplig svenska"

"Helt klart mer yrkesutbildningar, mer special kompetens samt lärlingsutbildningar Det måste bli så att staten betalar till företagen en peng som gör att någon kan vara handledare åt lärlingen. Som det är nu så måste handledaren dra ihop sin lön samtidigt som han ska handleda lärlingen. Fungerar inte!!!!"

"Man skall ändra intagningen till olika utbildningar så att dom utbildningarna som är populära men där utsikten för att få jobb efter skolan är små skulle i ökande grad betalas av eleven själv och dom utbildningar där utsikten för att få ett jobb efter skola är stor skulle subventioneras i ökande grad. Detta skulle göra att eleverna styrdes mot dom utbildningarna som ger jobb!"

"I vår bransch (städ) finns ingen yrkesutbildning alls utan företagen får bekosta all utbildning själva. Vi behöver få kostnadstäckning för våra utbildningar. Hantverksyrken brukar ha en yrkesutbildning, men städet står utanför fullständigt. Ändå kräver kommunen utbildning i sina upphandlingar. Var skall vi hitta den utbildade arbetskraften när inte det finns en utbildning i det gemensamma, utan företagen får upphandla och bekosta det själva."

"Traditionell lärlingsutbildning, där det utgår ersättning till företagen som tar in elever och ger dom en yrkesutbildning. samt att staten står för de kostnader företagen får i samband med att de tar in elever."

"Sänk arbetsgivaravgiften rakt av för alla istället!"

"Riktiga lärlingsutbildningar som leder till examen och kompetens. Med kompetenta lärlingsutbildare Denna bör vara påbyggnadsbar när man senare vill studera vidare."

"Allmän påverkan/marknadsföring om att det positiva med industrijobb, det är inte enformiga skitiga jobb som ungdomar tycks tro. Ställ högre krav på ungdomar att försörja sig själva, de blir ju försörjda av andra ända (samhälle, föräldrar) upp i 30års åldern idag (bortskämda...)"

"Sänkt A-kassa, det är alldeles för många företagare som skulle kunna växa men det är helt omöjligt att få tag på arbetskraft pga man kan lyfta nästan samma pengar på A-kassa. Helt sjukt!!!!"

"Det behövs ett system där man enkelt kan lägga upp sig som arbetssökande där arbetsgivare kan gå in och söka arbetskraft. Söker man tex efter en elektriker kommer dessa arbetssökande upp. Se Blocket som ett exempel på hur det kan vara uppbyggt istället för att krångla till det."

"Bryt ner komplicerade arbetsroller i flera, mindre komplicerade jobb. Kortare arbetsdag, skogsarbete, miljöförbättring"

"Man överdriver vikten av långa utbildningar. Vore bättre med kortare utbildningar i flera steg tillsammans med att lära på jobbet. Kombineras med löneutveckling när man tar nästa steg."

"Skolan behöver ha rätt utbildningar. Nu har de linjer och program som det behagar dem. Det är inte anpassat efter verkligheten eller efter vilka jobb eleverna kan få."

VI VILL SÄTTA 100.000 ARBETSLÖSA UNGA OCH NYANLÄNDA I ARBETE

"Alla nyanlända ska tvingas till att lära sig svenska språket. Sen de som redan har en utbildning från sina hemländer ska 'snabbutbildas' i Sverige och komma ut på arbetsmarknaden fortast möjligt."

"Lärlingsutbildningar, obligatorisk SFI"

"Mycket enkla arbeten, för hand, så som skräpplockning, snöskottning, tömning av kommunala papperskorgar, slyrjöning, arbete som som är enkla, och viktigt är att språket skall vara svenska. Det blir lätt att man tar tre personer av samma nationalitet som inte kan svenska och sätter dom tillsammans, då kommer de prata sitt eget språk och lär sig inte språket, och då tappar som ännu mer"

Ensamkommande ungdomar skulle placeras i vanliga "svenska" hem istället för på boenden och på så sätt få ta del av "sin familjs" sociala kontaktnät (släktingar, vänner, arbetsgivare mm) = trygghet och naturlig integration utan politisk styrning. "

"Det är bra tänkt! Men man ska inte glömma bort de svenskfödda som ska ut i arbetslivet i lämplig ålder innan det är försent. Seniorarbetskraft ska inte finnas. För att unga ska vilja jobba och ha det med hemifrån!!"

"SFX (yrkessvenska istf SFI) Snabb validering på arbetsplats istf att hamna i Migrationsverkets och AFs byråkratiska och ineffektiva kvarnar. Jag har flera fungerande modeller som vi jobbat med i olika projekt - men trögheten i att förändra "systemen" gör att det arbete som görs runt om i landet inte tas tillvara."

"Stoppa invandringen och ta vara på svensken först."

"Scanna av kompetensen hos de nyanlända, upprätta register på det. Ta vara på den kompetens som finns i st.f. att slussa dem till enkla bidragssysslor"

"Se till att facken inte kräver för hög lön för nyanlända, utbildning samtidigt som arbete."

"Språket är nyckeln"

"En viktig sak när vi pratar nyanlända är naturligtvis språket och att de får en förståelse för vår kultur. Jag menar inte att de skall överge sina traditioner eller religioner, men för att integreras i vårt samhälle måste man acceptera och förstå vår kultur och våra värderingar"

"Sänk arbetsgivaravgiften för alla som skall in på arbetsmarknaden under några år(gäller bara en gång"

"Det finns en modell i Småland som jag tycker verkar bra. Nyanlända får vara med i en ekonomisk förening, Macken, som tar vara på de nyanländas kompetens och ideer till försörjning. Man testat idén i föreningen och om det slår väl ut bryter man ut ett nytt företag som står på egna ben. mer av den sorten"

"Korta yrkesutbildningar där fokus är på det arbetet som ska utföras. Jag har arbetat med den typen av utbildningar och vi fick 95% i arbete inom säkerhetsbranschen.Kursen var på 12 veckor."

"Sätt inte grupp mot grupp. Förstår ni inte hur svikna svenska medborgare som har svårt att få jobb blir av sådana rubriker?"

"Lära sig svenska så snabbt som möjligt om engelska inte pratas flytande."

"Lärlingsutbildning. Kan tillämpas i nästan alla branscher."

"Sluta ta in hundratusentals lågutbildade människor från länder som ligger längst ifrån Sveriges kultur och värderingar. Dessa människor kommer aldrig att komma in på arbetsmarknaden, hur mycket vi än vill."

"Inträdesjobb är en bra modell men facket får inte bromsa"

"Vem är det du anställer? Ärlig ambitiös eller IS-desertör? Vore skönt att veta vad man har framför sig i en anställningssituation"

"Allra viktigaste utöver allt annat är svenska språket. Ju bättre språkkunskaper desto fortare kommer man in och blir accepterad. det gäller oavsett om du städar eller är läkare ingenjör etc"

"Tror många företag kan göra en insats här. Men det behövs nytänkande och med det andra ekonomiska regler för anställning. Vaktmästare etc finns knappt på arbetsplatser idag, utmärkt väg för nyanlända som får träffa många på arbetsplatsen på det viset. Bryt dessutom upp språkgrupper, låt inte landsmän jobba ihop för mycket, bättre två av olika nationalitet, då pratar de svenska med varandra."

"Att nyanlända lär sig språket snabbare och att man undersöker bättre vilket yrke de hade i sitt ursprungsland. Och att myndigheterna ansträngde sig lite att finna matchande företag med anställningsbehov"

"Ställ samma kompetenskrav på dessa nyanlända, inför en sorts lärlings/inkörsperiod som är bidragsfinansierad. Borde dock gälla alla - inte bara nyanlända"

"Eslövsmodellen" : Nyanlända som har fått asyl och får bidrag, läser svenska 50% samt arbetar 50% inom kommunen eller på företag i kommunen. Viktigt att man då tar till vara på den nyanländes kompetens och erfarenhet. och placerar dom på "rätt" plats, där dom kan utvecklas, kanske också vidareutbildas. Inom bl a vård och omsorg, park och mark, samt service saknas idag mycket arbetskraft. Diskussionen om att "insatsjobb" inte skall få konkurrera med andra jobb behöver nyanseras.

"I linje med förslag 1 så tror jag på någon form av subventionerad eller betalt arbetsmarknadsutbildning för nyanlända. Speciellt de med akademisk utbildning som då kanske skulle komma in på arbetsmarknaden både snabbare och på rätt jobb."

OM UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen genomfördes under december månad via mailenkät till Företagarförbundets medlemspanel. Totalt mottog 4465 panelmedlemmar enkäten och 12,3 % av mottagarna svarade på enkäten.

FÖRETAGARFÖRBUNDET FRIA FÖRETAGARE

Företagarförbundet Fria Företagare är en ideell och partipolitiskt obunden organisation, som sedan 1936 arbetar för att göra det bättre, enklare och tryggare att starta och driva samt utveckla småföretag i Sverige. Att skapa opinion om och öka förståelsen för småföretagarnas roll samt betydelse i samhällsutvecklingen och för tillväxten är kärnan i vår verksamhet. Därutöver levererar vi kvalificerade förmåner och tjänster till våra medlemmar

